

Studiekvalitetsrapport for 2009

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Innholdsfortegnelse

Studiekvalitetsrapport for 2009 – Det samfunnsvitenskapelige fakultet	
1. INNTAKSKVALITET	3
1.1. Søkertall og poenggrenser	3
1.2. Rekruttering	3
2. RAMMEKVALITET	4
2.1. Varsling og innmeldte klager på læringsmiljøet	4
2.2. Studentveiledning	5
3. PROGRAMKVALITET	5
3.1. Studieplanarbeid	5
3.2. Internasjonalisering.....	7
4. UNDERVISNINGSKVALITET	8
5. RESULTATKVALITET	8
6. STYRINGSKVALITET	10
Tabell 1. Søkertall og poenggrenser til studieåret 2009/2010 via Samordna opptak.....	11
Tabell 2. Opptak til høyere grads studier studieåret 2009/2010	11
Tabell 3. Studiepoeng per registrert programstudent.....	12
Tabell 4. Studiepoeng per aktiv programstudent som produserer studiepoeng	13
Tabell 5. Kandidater 2009	14

1. INNTAKSKVALITET

Med inntakskvalitet siktes det til studentens forkunnskaper og forutsetninger når de begynner på et studium ved UiO.

1.1. Søkertall og poenggrenser

I fjorårets reviderte statsbudsjett ble UiO tildelt 300 ekstra studieplasser med virkning fra og med studieåret 2009/2010 som del av tiltakspakken mot finanskrisen. Av disse ble 60 bachelorplasser og 10 profesjonsplasser tildelt SV-fakultetet. Fakultetets totalramme økte dermed fra 1787 plasser til 1857 plasser. Fakultetet har de siste årene kun hatt små eller ingen endringer i opptaksrammene ved fakultetet.

På lavere grad har antallet primærsøkere til fakultetets studieprogrammer hatt en oppgang fra 2008 til 2009 på 6,6 %. Se tabell 1. Høyere arbeidsledighet, usikkerhet rundt det fremtidige jobbmarkedet og større alderskull blant de som utgjør de viktigste søkergruppene, kan være med å forklare denne økningen. Økningen er størst for bachelorprogrammet i Samfunnsøkonomi (25,7 %), årsenheten på Psykologi (24,8 %) og bachelorprogrammet i Sosialantropologi (19 %). Størst tilbakegang ser vi på det tverrfaglige bachelorprogrammet i Offentlig administrasjon og ledelse (-11,4 %). Endringene på programmene i Psykologi kan fortsatt sees som en realitetsorientering etter at profesjonsprogrammet tar opp studenter via SO.

På grunn av endring i poengreglene fra og med opptaket 2009/2010 er det ikke mulig å sammenligne poenggrenser med fjorårets. Gjennomsnittlig opptakskrav for våre lavere grads studier er 46,7. Lavest inntakskvalitet har Samfunnsgeografi med 39,5 og Sosialantropologi med 39,6. Høyest ligger Psykologi profesjon med 56,4 og Internasjonale studier med 54,5. Hvis vi ser bort fra antall førsteprioritetssøkere per studieplass for Psykologi, profesjon (som ligger veldig høyt med 17,8), er det i snitt 3,2 førsteprioritetssøkere per studieplass. Med tanke på at fakultetets ambisjon er å ha minst to søkere per plass, er snittet bra. Fakultetet er imidlertid opptatt av å ha en god inntakskvalitet og jobber derfor med ulike tiltak for å øke førsteprioritetssøkere per studieplass fremover. Europastudier (EU) ligger lavest med 1,4 førsteprioritetssøkere per studieplass. Sosialantropologi og Sosiologi ligger også relativt lavt, med henholdsvis 1,7 og 1,9 søkere per plass.

Fakultetet har de siste årene hatt en nedgang i inntakskvaliteten på master. Denne nedgangen snur svakt for årets opptak. Vi har nå kun to program med en inntakskvalitet på under C snitt (poeng på 63): Sosiologi og Samfunnsøkonomi/EDEC. Peace and Conflict studies og Psykologi har den høyeste inntakskvaliteten med 64 (B snitt). Fakultetet er stort sett fornøyd med antall søkere (3 per plass), men burde hatt flere for å høyne inntakskvaliteten. Se tabell 2.

I årets masteropptak er det bare PSI og ISV som har klart å fylle rammen. Det betyr at de andre programmene har vært forsiktige i overbookingen. Dette må også sees i lys av behovet for å opprettholde inntakskvaliteten. Fakultetet vil følge utviklingen her nøye. Fakultetet vil vurdere å sette ned opptaksrammen for noen masterstudier (særlig Sosiologi) hvis denne trenden ikke snus. Psykologi går på den annen side langt utover rammen på 55.

1.2. Rekruttering

Fakultetet ferdigstilte sin handlingsplan for rekruttering til laveregrads studier for perioden 2009-2011 høsten 2008. Av tiltakene som er skissert i handlingsplanen, ble det i 2009 startet et arbeid med å få på plass en egen skolebesøksordning for SV-fakultetet. Rekruttering og opplæring av skolebesøkere ble foretatt høsten 2009, mens selve besøkene startet i januar 2010. Da fakultetet både ønsker flere minoritetsstudenter og flere mannlige studenter, ble det bevisst forsøkt rekruttert studenter fra disse gruppene til skolebesøksjobben. Det viste seg allikevel at fire av de fem best kvalifiserte søkerne var kvinnelige, norskattede studenter. Tilbakemeldingene på besøkene er foreløpige gode, men vi kan pr. i dag ikke dokumentere noen resultater av ordningen.

Fakultetet ferdigstilte sin handlingsplan for rekruttering til høyeregradsstudier for perioden 2009-2011 våren 2009. Som følge av tiltakene som ble lansert i handlingsplanen arrangerte fakultetet i november 2009 en intern masterrekrutteringsmesse. Denne var primært myntet på våre egne bachelorstudenter. Messen var organisert slik at hvert masterprogram hadde stand i foajeen i Eilert Sundts hus. Det var god innsats fra programmene ifbm planlegging og gjennomføring, men oppmøtet av studenter var dessverre skuffende. Dette kan delvis skyldes mangelfull skilting på selve dagen, selv om det var sendt ut e-postinformasjon og hengt opp plakater i forkant, slik at studentene burde ha vært godt informert. Den svake interessen kan også skyldes at messen ble arrangert i eksamensperioden, og såpass lenge før søknadsfristene til masterprogrammene. Lavt oppmøte kan også skyldes at studentene rett og slett ikke føler at de har behov for denne typen informasjon. Fakultetet vurderer om vi skal gjøre et nytt forsøk i 2010.

Fakultetet har som nevnt forsøkt å rekruttere minoritetsstudenter til skolebesøksjobben, men uten hell. Utover dette har ikke fakultetet hatt spesielt fokus på denne gruppen i 2009.

2. RAMMEKVALITET

Med rammekvalitet siktes det til kvaliteten på det helhetlige fysiske og psykososiale læringsmiljøet.

2.1. Varsling og innmeldte klager på læringsmiljøet

Det er ikke mottatt noen varsel fra studentene i løpet av 2009.

Det er opprettet en nettside på fakultetets studiesider, med informasjon om læringsmiljø og kontaktpersoner på fakultet- og instituttnivå for klager og avvik på læringsmiljøet. På denne siden er det henvisning til UiOs sentrale sider om varslingsystemet. Se http://www.uio.no/om_uio/varsling/handtering.html

Informasjonen om studentenes klage- og varslingsmuligheter er tilgjengelig på fakultetets nettsider og i noe varierende grad på programmene nettsider, men kunne nok vært gjort mer synlig. Dette vil vurderes nærmere ved innføring av de nye nettsidene ved fakultetet i løpet av 2010. Det er vanskelig å si om det er en sammenheng mellom grad av synlighet av informasjonen om læringsmiljøet og fravær av rapporterte klager på læringsmiljøet.

Siden det ikke er rapportert inn klager har ikke fakultet gjort seg noen erfaringer med hvordan systemet fungerer i praksis. Ved eventuelle klager er informasjon om kontaktpersoner og framgangsmåte for varsling klart definert og formalisert gjennom det nye varslingsystemet. Dette er en klar forbedring fra tidligere og vil nok bidra til en forenkling av håndtering av eventuelle varsel. Da fakultetet har noen engelskspråklige masterprogrammer, hadde det vært ønskelig at UiOs nettsider om varslingsystemet også foreligger på engelsk.

Fakultetet har hatt som målsetning å satse på mer faglig innhold i semesterstarten på programmene og oppfordret alle programmer med å jobbe med dette i 2009. Mange studieprogrammer har også tidligere hatt gode opplegg for mottak av studenter med omfattende program av både faglig og sosial karakter, men det har vært ønskelig å forbedre dette ytterligere. Vi ser en klar tendens til at programmene i større grad enn tidligere satser på økt tilbud av faglige, men også sosiale tiltak i semesterstarten. De fleste programmer ved fakultetet har nå et bredt og variert tilbud når det gjelder mottak av de nye studentene. Ved Økonomisk institutt ble det blant annet gitt introduksjonsforelesninger i førstesemesteremner i oppstartsuka og satset på økt synliggjøring av instituttet ved studiestart høsten 09. Ved Psykologisk institutt ble det arrangert en egen "fagdag" for samtlige studieprogrammer hvor profilerte vitenskapelig ansatte holdt populærvitenskapelige foredrag for studentene.

Det har ikke vært iverksatt særskilt oppfølging av førsteårsstudenter med minoritetsbakgrunn. Fakultetet har ikke registrert at det skulle være spesielle behov for iverksetting av særskilte tiltak for denne gruppen studenter.

2.2 Studentveiledning

I 2009 ble det opprettet et veilederforum på fakultetet, hvor studiekonsulentene ved bachelorprogrammene og studieveilederne ved SV-infosenter deltar. Forumet er ment å være en arena for erfaringsutveksling og kompetanseheving for studieveilederne ved fakultetet.

3. PROGRAMKVALITET

Med programkvalitet siktes det til kvalitet i studieplanen og organiseringen av læringsarbeidet.

3.1. Studieplanarbeid

Prosessen med tydeliggjøring av læringsutbytte på program- og emnenivå ble gjennomført i løpet av 2007 og 2008. Det har ikke vært gjennomført spesielle tiltak på dette området i 2009. Det foregår en kontinuerlig utvikling og forbedring av læringsutbytteformuleringer av program og emner på programnivå, som ledd i studiekvalitetsarbeidet ved programmene. Formulering av læringsutbytte for emnegruppebeskrivelser er foreløpig ikke gjennomført. Fakultetet har avvventet nærmere retningslinjer for videre prosess for å oppfylle krav til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk innført våren 2009, før det arbeides videre med læringsutbytte på studieprogrammer og emner. I løpet av 2010 vil det igjen settes fokus på formulering av læringsutbytte og læringsutbytteformuleringer slik at disse skal være i tråd med kvalifikasjonsrammeverket innen utgangen av 2012.

Etter revisjon av skriveløsning for programplaner på nett i 2007/2008 er det ikke gjennomført noen felles tiltak for forbedring av studieplaner. Utvikling og endring av program- og emnebeskrivelser er en kontinuerlig prosess. Retningslinjer for dette arbeidet er nedfelt i ”*Etablering, endring og nedlegging av program, emnegrupper og emner ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet*”. Fakultetet har i etterkant av prosess med faglige prioriteringer jobbet mot strammere og mer strukturerte studieløp på bachelorprogrammene. Nedenfor er en oversikt over noen av de større endringene som ble gjennomført i 2009. Noen endringer som ble gjort i 2009 var et resultat av en trang budsjettssituasjon. Dette førte til at instituttene nøye måtte gå gjennom sitt studietilbud. Mange endringer er også et resultat av periodiske programevalueringer.

FS kode	Navn: Studieprogram/studieretnig	Beskrivelse av gjennomførte eller planlagte vesentlige endringer	Årsaker til endringen
SVB-SOS	Bachelorprogrammet i sosiologi	Et nytt emne SOS1003S opprettet kun for programstudentene. Et nytt obligatorisk emne SOS3090, avsluttende bacheloroppgaveemne. Fom H2010 vil emnet SOS1000 være forbeholdt programstudentene.	Forbedre kull- og fagtilhørigheten og øke læringsutbyttet for studentene.
SVB-SOSANT	Bachelorprogrammet i sosialantropologi	Utvidelse av fordypningen fra 80 til 100 sp. SVMET1010 byttes ut med et eget metode/faghistorieemne på 20 sp. SOSANT3090 Bacheloressay gjøres obligatorisk. Oppstart fra H10.	Forbedre kull- og fagtilhørigheten og øke læringsutbyttet for studentene.
SVM2-SOSANT	Masterprogrammet i sosialantropologi	Opprettelse av emnet SOSANT4120 Prosjektutvikling og SOSANT4110 Teori og	Bedre integrering av teori- og metodeundervisningen på 1. semester. Styrke arbeidet med prosjektbeskrivelsen.

		metode	
SVM2- SGEO	Masterprogrammet i samfunnsgeografi	Strukturen er endret; første semester er viet teorifordypning, andre semester metode og oppstart av arbeidet med masteroppgaven.	Bedre gjennomstrømning. Mer metode. Bredere felles emner for å unngå fragmentering og manglende programtilhørighetsfølelse hos studentene. Øke kobling/kontakt mot arbeidslivet.
SVB-ECON/SVM2-ECON	Bachelor- og masterprogrammet i samfunnsøkonomisk analyse	Innføring av nytt obligatorisk emne ECON3010 Anvendt økonomisk analyse. Emnet erstatter et fritt emne på BA, og fordypningen økes fra 90 til 100sp.	Oppfølging av kandidatundersøkelsen 2008: Styrke studentenes trening i å anvende økonomisk analyse og metode. Økt trening i skriftlig og muntlig fremstilling. For BA-studentene vil endringen medføre større faglig fordypning.
SVB-ECON	Bachelorprogrammet i samfunnsøkonomisk analyse	Opprettelse av ny 40-gruppe i økonomisk analyse	Økte valgmuligheter for studentene. Mulig med større fordypning i samfunnsøkonomi i bachelorprogrammet og dermed også større fordypning i løpet av et studium som omfatter både bachelor- og toårig masterstudium. Kanskje færre studenter søker seg fra bachelorprogrammet til det femårige masterprogrammet, og dermed reduseres frafallet på bachelorprogrammet. Styrke kompetansen til BA-kandidater som ønsker å gå ut i arbeidslivet for å gjøre samfunnsøkonomisk arbeid.
SVM2-ECON	Master in Economics/ Samfunnsøkonomi (master-fem år)	<i>Nytt obligatorisk makroemne på master</i> For det toårige Master in Economics og det femårige masterprogrammet blir emnet ECON4310 Macroeconomic theory obligatorisk fra og med høsten 2010. Endringen medfører at makroemnene ECON4410 og ECON4310, som har inngått i disse programmene blir nedlagt, men det blir gitt eksamen i disse emnene høsten 2010 som en overgangsordning.	En omlegging av undervisningen i makroøkonomi på master- og PhD-nivå. Systematisere undervisningen studentene får i makroøkonomi og dermed styrke studentenes kunnskaper i makroøkonomi.
SVB-ISV	Bachelorprogrammet i statsvitenskap	Utvidelse av fordypningen fra 80 til 90 sp. Emnet STV1000 innføringsemne første semester for programstudentene.	Forbedre kull- og fagtilhørigheten og øke læringsutbyttet for studentene.
SVB-ISV	Bachelorprogrammet i statsvitenskap	Undervisningen på metodekurset (STV1020)	Styrke sammenhengen i metodeundervisningen på bachelor-

		er utvidet med regresjonsanalyse og seminarer i SPSS.	og masternivå
SVM2-PSY	Masterprogrammet i psykologi	Innført rene studieretningsmastergradene i psykologi. Bortfall av felleskurs og innsetting av flere spesialiseringkurs.	Styrke den faglige spesialiseringen. Øke konkurransedyktigheten/ læringsutbyttet.
SVC-PSY og PSYKPROF	Profesjonsprogrammet i psykologi	Innført fire nye valgfrie fordypningsemner i 11. semester	Sikre mer tid til arbeid med hovedoppgaven i siste semester.

3.2. Internasjonalisering

2005			2006			2007			2008			2009		
Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total	Inn	Ut	Total
142	199	341	163	195	358	204	183	387	207	229	436	250	197	447

Kilde: DBH

Utreisende studenter

Fakultetet har hatt en jevn økning i antall utreisende studenter fra 2003 da kvalitetsreformen trådte i kraft. Tallene viser at det er en liten nedgang i antall utreisende studenter i 2009 i forhold til 2008. Antall søknader om utveksling har imidlertid vært stigende i høstsemesteret 2009 slik at nedgangen i 2009 sannsynligvis er midlertidig.

Fakultetet har et relativt høyt antall av utvekslingsplasser å tilby, men det er en tendens at studentene våre søker seg til bestemte steder. For tiden er det svært mange studenter som søker seg til University of California, Berkeley, og ellers søker studentene seg ofte til hovedstedene. Dette betyr at vi har mange gode utvekslingstilbud som studentene ikke søker seg til.

Fortsatt har fakultetet fokus på å øke tilbudet av kvalitetssikrede utvekslingsplasser i utlandet og flere nye avtaler har blitt inngått i 2009.

Innreisende studenter

I perioden fra 2002 til 2009 har fakultetet opplevd en sterk økning i antallet innreisende utvekslingsstudenter. Dette er et resultat av en generell økning innen internasjonal mobilitet. Det er samtidig et direkte resultat av at fakultetet i denne perioden har opprettet et stort antall nye utvekslingsavtaler som forplikter oss til å motta like mange studenter som vi selv kan sende ut. Mye tyder på at denne stigningen vil fortsette etter 2009.

Internasjonalt aspekt i studieprogrammene

Alle bachelorprogrammene er i dag tilrettelagt på en måte som gjør det mulig å reise på utveksling. Masterprogrammene er også tilrettelagt for utveksling, men enkelte programmer har fortsatt en struktur som gjør dette noe vanskelig for studentene. Endring av programstruktur i retning av større fordypning og mindre valgfrihet i form av færre frie emner i programmene kan gjøre det mer utfordrende å tilrettelegge for utvekslingsopphold framover.

Flere av studieprogrammene har konkrete anbefalinger om steder der det finnes gode fagtilbud for programmets studenter. Fakultetet ønsker i større grad at studieprogrammene tilbyr slike integrerte og tilrettelagte studieopphold i utlandet i form av konkrete anbefalinger, men det er fortsatt en lang vei å gå før dette målet er nådd. Det er imidlertid positivt at flere institutter i 2009 har jobbet strategisk med internasjonalisering som del av studieprogrammene. Et eksempel på dette er SAI som har vedtatt en avtalestrategi for internasjonalisering der instituttets ambisjoner, mål og videre arbeid i perioden 2009 og 2010 presenteres.

Fakultetet tilbyr en rekke emner på engelsk, hvorav mesteparten av dette er på masternivå. En utfordring er at de fleste instituttene ikke har et fullverdig tilbud på bachelornivå i løpet av et semester. Dette avhjelpes delvis ved at studentene tar emner på flere institutter/ fakulteter og delvis ved at

bachelorstudenter tar emner på masternivå dersom de har en viss bakgrunn innen relevant fagområde. Delvis på grunn av ressursituasjonen er det usikkert hvordan emnetilbudet på engelsk vil utvikle seg fremover.

4. UNDERVISNINGSKVALITET

Med undervisningskvalitet siktes det til kvaliteten på undervisning og veiledning slik at studentenes læringsutbytte blir best mulig.

Det er generelt sett et stort fokus hos fakultetets enheter å heve undervisningskvaliteten, og evalueringer som gjøres gjennom hele året brukes aktivt for å finne ut av hva som fungerer godt og hva som ikke fungerer. Bortfall av særavtalen bidro imidlertid også i 2009 til at det for flere av enhetene er vanskelig å benytte seg av de undervisningsressursene man ønsker og trenger for å gi en best mulig undervisning og veiledning til våre studenter. Dette gjelder i størst grad de tverrfaglige studieprogrammene.

Eksempler på nye og vellykkede tiltak som er gjort for å heve undervisningskvaliteten i 2009 er ”Årets foreleser” (ØI), der studentene representert ved Fagutvalget, kan nominere den foreleseren som fortjener prisen. Ellers har fakultetet jobbet for bedre opplæring av seminarledere gjennom seminarlederkurs for nye seminarledere hvert semester. Dette kurset arrangeres i samarbeid med Fagområde for universitetspedagogikk, og vurderes som nyttig av seminarlederne.

Fakultetet har i 2009 lagt vekt på oppfølging av Kandidatundersøkelsen fra 2008 bl a ved å styrke studentenes trening i å anvende faget sitt og gi mer trening i skriftlig og særlig muntlig fremstilling. F eks har bachelorstudentene på UTV3091 (avsluttende bacheloroppgaveemne på Utviklingsstudier) og KULKOM1001 (innføringsemne på Kultur og kommunikasjon) diskusjonsseminarer, der alle studentene må presentere prosjekt muntlig.

Forbedring av kull- og fagtilhørigheten og å øke læringsutbyttet for studentene har også stått i fokus i arbeidet med undervisningskvaliteten. Flere av bachelorprogrammene har utvidet fordypningen og innført obligatoriske emner kun for programstudentene, se tabellen over under punkt 3.

For å få økt gjennomstrømningen av masterstudenter har flere institutt igangsatt ulike tiltak. På flere masterprogram får studentene tildelt veileder tidlig i studiet og må levere prosjektskisse i andre eller tredje semester. Masterstudentene trekkes i større grad enn tidligere inn i instituttens forskningsprosjekt. Det arrangeres erfaringsutvekslingsmøte for veiledere, og noen institutt har mentor for nye veiledere. Fakultetet arrangerte i 2009 i samarbeid med HF et mediekurs for våre masterstudenter, der også PhD-studentene ble invitert. Kurset inneholdt en dag med opplæring i innsalg hos medier, samt en dag med kurs i kronikkskriving. I tillegg arrangerte fakultetet lynkurs i word for fakultetets masterstudenter. Begge disse kursene var svært vellykket og planlegges videreført i 2010.

5. RESULTATKVALITET

Med resultat kvalitet siktes det til studentenes læringsutbytte, personlige utvikling og gjennomføring i forhold til studieplanens mål. Inkluderer også arbeidslivsrelevans.

Studiepoengsproduksjonen ved fakultetet har vært relativt stabil over tid, men ser ut til å være noe økende. Gjennomsnittlig studiepoengsproduksjon per programstudent ¹ ved fakultetet i 2009 er 41,5 studiepoeng. Dette er en økning på 3,3 studiepoeng fra 2008, se tabell 3. Gjennomsnittlig studiepoengsproduksjon på fakultetet ligger omtrent på det som er gjennomsnittet for UiO (DBH).

Dersom vi ikke regner med de studentene som ikke produserer studiepoeng, men tar utgangspunkt i gjennomsnittlig antall produserte studiepoeng per aktiv student ² som produserer studiepoeng, får vi et litt annet bilde av studiepoengsproduksjonen, se tabell 4. Ut i fra denne definisjonen blir gjennomsnittlig

¹ Alle studenter som er registrert som programstudenter, iberegnet studenter som produserer 0 studiepoeng. DBH-tall i tabell 5.

² Alle aktive programstudenter som produserer studiepoeng. FS-statistikk i tabell 6.

studiepoengsproduksjon per student som produserer studiepoeng hele 58,1 studiepoeng for 2009, helt i nærheten av det som er normert per år. Dette er en økning på 0,6 studiepoeng fra 2008. Dette viser at de programstudentene som til en hver tid er aktive i den forstand at de avlegger studiepoeng, produserer et relativt høyt antall studiepoeng.

Det er noe høyere studiepoengsproduksjon på høyere- enn på lavere grad, og større variasjon i studiepoengsproduksjonen mellom programmene. Studiepoengsproduksjonen registreres i det semester eksamen avlegges og for masteroppgaven i det semesteret avsluttende mastereksamen avlegges. Dette medfører at oversikten over studiepoengsproduksjonen per programstudent per år kan gi et noe skjevt bilde for de masterprogrammer som har få studenter og lang oppgave.

Det har vært en økning av antall uteksaminerte kandidater totalt ved fakultetet fra 2008 til 2009. I 2009 er antallet ferdige kandidater på lavere- og høyere grad 1053 mens det i 2008 er 939. Dette er en økning på 12 %. Oversikt over uteksaminerte kandidater totalt ved fakultetet er gjengitt i tabell 5.

Det har vært stor økning i antall utstedte grader på bachelornivå. I 2009 er antallet 549, mens det i 2008 er 445 uteksaminerte kandidater. Dette er en økning på hele 23 %. Det antas at økningen har sammenheng med innføring av de nye rutinene for registrering av grader og utstedelse av vitnemål som ble innført våren 2008. Det er uvisst hvor stor andel av økningen som skyldes de nye rutinene for "gradfangst" og hva som evt. skyldes en "reell økning" i antall grader. På høyere grad har gradene alltid blitt registrert i samme semester som gradene oppnås, så her kan ikke rutineendringer forklare økning eller reduksjon i antall kandidater.

De nye rutinene (gradfangst) går ut på at bachelorgrad registreres samme semester som alle emner i en godkjent utdanningsplan består. Studentene kan reservere seg mot å få vitnemålet skrevet ut dersom de vil forbedre karakter på emner som allerede inngår i graden, men graden blir likevel registrert ved oppnåelse. Eventuelle nye emner kommer ikke på vitnemålet, kun forbedrede karakterer. Dermed blir graden rapportert med en gang den er oppnådd. Tidligere ble bachelorgrad registrert og rapportert først når studenten søkte om vitnemål, ofte etter at studenten hadde avlagt flere emner enn nødvendig, og flere semestre etter at krav til grad var oppfylt. Fra 2008 har vi aktivt forsøkt å identifisere ferdige kandidater ved å rydde i utdanningsplaner og registrere grad for alle som tilfredsstillte krav til grad.

For at gradfangsrutinene skal fungere optimalt er det en forutsetning at studentens utdanningsplan er i tråd med studentens utdanningsløp – at utdanningsplanen er korrekt. Tidligere har det vært et problem at utdanningsplanene ofte ikke har vært i samsvar med det studentene faktisk har avlagt, og dermed ble de heller ikke fanget opp av gradfangst rutinene. Dette har bedret seg på grunn av omfattende rydding i utdanningsplaner og bedring av rutiner for registrering av grader. Det er likevel en mulighet for at det reelle antall grader for 2009 kan være noe høyere enn det som er registrert, fordi rutinene fanger kanskje ikke opp samtlige som tilfredsstillte kravene til grad.

Arbeidslivsrelevans

Fakultetet har i 2009 videreført satsingen på arbeidslivsrelevans, og tiltak som Karriereuken har blitt en del av den ordinære driften. Fakultetet har videre hatt spesielt fokus på oppfølging av resultater fra Kandidatundersøkelsen som ble lansert våren 2009. Eksempler på andre gjennomførte tiltak i 2009 er bl.a. Petroleumsdagen som ble arrangert av Norsk Petroleumsforening Oslo og Polyteknisk Forenings Oljegruppe i samarbeid med MatNat, SV, HF og JUS. Den nettbaserte kompetanseportalen "Samarbeid med oss", som ble påbegynt i 2008 i samarbeid med HF, ble ferdigstilt høsten 2009. Formålet med disse sidene er å tilrettelegge for samarbeid med aktører i arbeidslivet. Her formidles informasjon om fakultetenes studier og forskning, og det synliggjøres hvilke muligheter for samarbeid som finnes. Se: www.uio.no/samarbeidmedoss
Som i 2008 arrangerte fakultetet i samarbeid med HF mediekurs for masterstudenter. Se omtale under pkt 4.

Fakultetet satset stort på Vitenskapsbutikken i 2009. Samtidig med at HF ble innlemmet i 2008, fant man ut at det var behov for en ny funksjonell database og nye nettsider. Store deler av året gikk med til å utvikle nytt databasesystem. Når det gjelder Vitenskapsbutikkens virksomhet har det i flere år vært lav etterspørsel blant

studentene i forhold til antall tilgjengelige prosjekter. Dette er et problem fakultetet ønsker å jobbe med, og i 2010 blir markedsføringstiltak mot studentene et hovedfokus.

Det har også vært arbeidet med økt synliggjøring av programmenes arbeidslivsrelevans gjennom utbedring av ”Veien videre – sidene” til programmene.

Frafall

Fakultetet har videre hatt fokus på frafall på studieprogrammene etter gjennomføring av frafallsundersøkelsen ved UiO i 2009. Fakultetet oppnevnte i den sammenheng en arbeidsgruppe som fikk i oppgave å utforme en rapport for å følge opp hovedfunnene i undersøkelsen. Dette arbeidet vil framholde i 2010.

6. STYRINGSKVALITET

Med styringskvalitet siktes det til institusjonens evne til å styre kvalitetssikring og kvalitetsutvikling av egen virksomhet.

Det er gjennomført periodisk programevaluering av Bachelor- og masterprogrammene i sosiologi og statsvitenskap i henhold til fakultetets syklus for periodisk programevaluering.

Kvalitetssystemet skaper en god ramme for det strategiske arbeidet med studiekvalitet. Resultater fra kvalitetssystemets evalueringer bidrar til å videreutvikle studieprogrammer og emner.

Kvalitetssystemet anses nå etter hvert å være relativt godt forankret ved fakultetet, på de fleste nivåer i organisasjonen. I ”Forum for studiespørsmål” tas det ofte opp tema knyttet til utvikling av studiekvalitet med programlederne på fakultetets programmer. Oversikt over oppgaver og krav til rapportering er siden 2008 inkorporert i studieadministrativt årshjul. Samtidig ble det også opprettet ny ressurside på fakultetsnivå med helhetlig oversikt over studiekvalitetssystemet. Sidene inneholder bl.a. oversikt over oppgaver, systembeskrivelser, maler og rapporter knyttet til kvalitetssystemet ved fakultetet. Resultat av evalueringer som tilsynsensrapporter, underveisevalueringer periodiske programevalueringer og årsrapporter legges rutinemessig ut på relevante nettsider, godt synlig for studentene. Fakultetet har gode erfaringer med de periodiske programevalueringene, og de bidrar positivt i forhold til endringer og reell kvalitetsutvikling på programmene. Gjennomføring og publisering av periodiske emneevalueringer har vært noe mangelfull tidligere. Dette har blitt forbedret i løpet av 2009, men kan stadig bli bedre. Fakultetet vil igjen rette oppmerksomheten mot forbedring av gjennomføring og publisering av emner etter at ny mal for periodisk emneevaluering ble introdusert.

Kvalitetssystemet ved fakultetet anses å være klart definert og i tråd med de krav som er underlagt UiOs kvalitetssystem. De fleste programmer har gode innarbeidede rutiner for oppfølging av de oppgaver som er nedfelt i kvalitetssystemet. Noen programmer melder imidlertid om noe begrenset utbytte av bl.a. emneevalueringer. Dette skyldes delvis lav svarprosent fra studentene og i hvilken grad disse tilbakemeldingene alene bør være styrende for endringer på emnene. Fakultetet ønsker derfor fortsatt å se på muligheter for forenkling av kvalitetssystemet, primært ved å vurdere omfang og frekvens av rapportering i forhold til det som er hensiktsmessig. Dette gjelder bl.a. frekvens på periodisk programevaluering, hvor dagens syklus med evaluering hvert 4 år anses å være for hyppig. Det vil også være en målsetning framover å oppnå større variasjon og forenkling av evalueringsmetodikk for å unngå ”evalueringstretthet”.

Tabell 1. Søkertall og poenggrenser til studieåret 2009/2010 via Samordna opptak

Studienavn	2009					2008	
	Ramme	Primær-søkere	Primær-søkere per plass	Endring primær-søkere fra 2008 (%)	Poenggrense primær-søkere	Poenggrense Primær-søkere	Primær-søkere
Kultur og kommunikasjon	60	244	4,1	-2,0	47,7	50,6	249
Samfunnsgeografi	55	115	2,1	6,5	(39,5)	45,4	108
Offentlig administrasjon og ledelse	60	164	2,7	-11,4	43,4	47,5	185
Samfunnsøkonomi	55	176	3,2	13,5	45,1	54,3	155
Psykologi, årsenhet	100	558	5,6	24,8	50,5	52,6	447
Europastudier (EU)	60	84	1,4	-1,2	43,8	47,5	85
Internasjonale studier	60	462	7,7	13,2	54,5	58	408
Psykologi	180	584	3,2	-1,8	46,4	50,7	595
Sosialantropologi	125	213	1,7	19,0	39,6	45,7	179
Sosiologi	140	271	1,9	-1,5	41,2	45,5	275
Statsvitenskap	195	482	2,5	4,6	45,8	49,9	461
Utviklingsstudier	60	143	2,4	3,6	46,9	52,8	138
Samfunnsøkonomi, 3-årig	125	338	2,7	25,7	45,1	48,5	269
Psykologi profesjon, start høst	55	981	17,8	6,3	56,4	60,7	923
Psykologi profesjon, start vår	55	176	3,2	-14,1	54,6	59,4	205
Gj. snitt enheter			3,2	5,7	46,7	51,3	
SUM FAK	1385	4991		6,6			4682
<i>*På grunn av endringer i poengreglene kan ikke poenggrensene for 2009 sammenlignes med tidligere års poenggrenser</i>							

Kilde: Samordna Opptak

Tabell 2. Opptak til høyere grads studier studieåret 2009/2010

Studieprogram	Opptaksrammer	Søkere	Tilbud	Ja svar	Møtt	Poenggrense
Samfunnsgeografi, inkl Dev G.	27	65	39	28	26	63,0
Development Geography (ikke opptak 2009/2010, 4 er inkl i 27 over)						
Peace and Conflict studies	20	350	24	26	24	64,0
Psykologi	55	232	100	69	69	*
Samfunnsøkonomi (tidl. opptak V+H) Environmental and Dev. Economics	85	587	109	84	76	62,9
Sosialantropologi	55	99	60	48	44	63,28
Sosiologi	70	117	85	68	58	(62,82)
Statsvitenskap (opptak V+H)	120	325	157	126	123	63,30
Teknologi, innovasjon og kunnskap		52	10 TIK/	9	25	63,18
ESST	30	62	21 ESST	16		63,18
SUM/Gj. snitt		1824	615	446	419	63,11

Kilde: FS.

* Arbeid og organisasjonspsykologi 63,99

Cognitive Neuroscience 63,30

Helse og sosialpsykologi 63,76

Kultur, samfunn og sosialpsykologi 63,29

Tabell 3. Studiepoeng per registrert programstudent

Nivå	Prog. kode	Studieprogram	2008	2009
Bachelor	SVB-ECON	Samfunnsøkonomi	36,6	36,4
	SVB-EURO	Europastudier (EU)	42,7	40,0
	SVB-INTER	Internasjonale studier	46,5	42,9
	SVB-KULKOM	Kultur og kommunikasjon	44,6	40,3
	SVB-OADM	Offentlig administrasjon og ledelse	35,2	35,7
	SVB-PSY	Psykologi	36,6	38,5
	SVB-SANT	Sosialantropologi	35,7	36,8
	SVB-SGO	Samfunnsgeografi	37,6	39,5
	SVB-SOS	Sosiologi	39,1	39,2
	SVB-STV	Statsvitenskap	36,7	39,2
	SVB-UTV	Utviklingsstudier	44,4	42,6
Master	SVM2-DEVG	Development Geography	49,3	67,5
	SVM2-ECON	Samfunnsøkonomi	36,3	36,4
	SVM2-EDEC	Environmental and Development Economics	35,7	41
	SVM2-PECOS	Peace and Conflict Studies	35,0	43,5
	SVM2-PSY	Psykologi	42,1	51,1
	SVM2-SANT	Sosialantropologi	43,6	44,6
	SVM2-SGO	Samfunnsgeografi	36,0	43,6
	SVM2-SOS	Sosiologi	37,3	30,8
	SVM2-STV	Statsvitenskap	35,7	36,9
	SVM2-TIK	Teknologi, innovasjon og kunnskap	45,2	39,6
	SVMA-ESST	Society, Science and Technology in Europe	34,1	34,5
	SVM5-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse	39,1	41,5
Andre	PSYKPROF	Profesjonsstudiet i psykologi	66,6	60,9
	SVC-PSY	Profesjonsstudiet i psykologi (start høst 07)	31,5	43,4
	SV1-PSY	Årsenheten i psykologi	30,8	32,9
	Sum		38,2	41,5

Kilde: DBH

Tabell 4. Studiepoeng per aktiv programstudent som produserer studiepoeng

Nivå	Prog. kode	Studieprogram	2008	2009
Bachelor	SVB-ECON	Samfunnsøkonomi	50,8	52,9
	SVB-EURO	Europastudier (EU)	56,9	52,5
	SVB-INTER	Internasjonale studier	61,3	56,5
	SVB-KULKOM	Kultur og kommunikasjon	58,5	54,2
	SVB-OADM	Offentlig administrasjon og ledelse	51	50
	SVB-PSY	Psykologi	53,4	52
	SVB-SANT	Sosialantropologi	51,4	50
	SVB-SGO	Samfunnsgeografi	56,8	51,2
	SVB-SOS	Sosiologi	52,5	51,7
	SVB-STV	Statsvitenskap	53,6	53,3
	SVB-UTV	Utviklingsstudier	56,3	54,8
Master	SVM2-DEVG	Development Geography	52,1	78,5
	SVM2-ECON	Samfunnsøkonomi	53,6	52,2
	SVM2-EDEC	Environmental and Development Economics	55,2	57,1
	SVM2-PECOS	Peace and Conflict Studies	61,5	64,4
	SVM2-PSY	Psykologi	68,4	71,4
	SVM2-SANT	Sosialantropologi	67,8	68,4
	SVM2-SGO	Samfunnsgeografi	67,4	71,6
	SVM2-SOS	Sosiologi	72,5	69,2
	SVM2-STV	Statsvitenskap	51,9	54,2
	SVM2-TIK	Teknologi, innovasjon og kunnskap	51,2	68,2
	SVMA-ESST	Society, Science and Technology in Europe	56	54,8
	SVM5-ECON	Samfunnsøkonomisk analyse	56,8	56,5
Andre	PSYKPROF	Profesjonsstudiet i psykologi	71,1	60
	SVC-PSY	Profesjonsstudiet i psykologi (start høst 07)	52,5	55,5
	SV1-PSY	Årsenheten i psykologi	53	51,4
	Sum		57,5	58,1

Kilde: FS. Gjennomsnittlig antall produserte studiepoeng pr. aktive studenter som produserer studiepoeng

Tabell 5: Kandidater 2009

	Bachelor		Master		Profesjon		Sum	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Fritt sammensatt bachelorgrad	32	54	-	-	-	-	32	54
Europastudier (EU)	28	27	-	-	-	-	28	27
Internasjonale studier	33	42	-	-	-	-	33	42
Kultur og kommunikasjon	24	34	-	-	--	-	24	34
Offentlig administrasjon og ledelse	14	17	-	-	-	-	14	17
Utviklingsstudier	28	38	-	-	-	-	28	38
Psykologi	48	50	27	52	90	78	165	180
Sosialantropologi	42	60	45	44	-	-	87	104
Samfunnsøkonomi	42	54	59	61	-	-	101	115
Environmental and Development Economics	-	-	21	16	-	-	21	16
Sosiologi	64	75	90	59	-	-	154	134
Statsvitenskap	64	74	85	114	-	-	149	188
Samfunnsgeografi	26	24	36	30	-	-	62	54
ESST (TIK)	-	-	-	20	-	-	17	20
Peace and conflict	-	-	--	24	-	-	19	24
Development geography	-	-	-	6	-	-	5	6
Totalt	445	549	404	416	90	78	939	1053

* Master i samfunnsøkonomi omfatter toårig- og femårig masterprogram

Kilde: DBH